

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань інтеграції України до Європейського Союзу

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.: 255-34-42, факс: 255-33-13, e-mail: comeuroint@v.rada.gov.ua

ВИСНОВОК

щодо проєкту Закону України

«Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо створення правового підґрунтя для розвитку галузі виробництва крафтових алкогольних напоїв в Україні»

(р. № 5452 від 29.04.2021, н.д. М. Лаба та інш.)

1. Загальна характеристика законопроекту.

Проектом Закону пропонується уточнити визначення «акцизного складу», та внести такі терміни, як лікєро-горілчана продукція та спиртний напій; встановити вимоги до матеріально-технічної бази малих виробників дистиляту сільськогосподарського походження; надати право суб'єкту господарювання, який отримав ліцензію на виробництво спирту плодового та інших дистилятів сільськогосподарського походження та спиртних напоїв з них, здійснювати оптову торгівлю спиртом плодовим та дистилятами сільськогосподарського походження власного виробництва без отримання окремої ліцензії на таку оптову торгівлю; передбачити, що підставами для анулювання ліцензії рішення суду про встановлення невідповідності матеріально-технічної бази вимогам законодавства до малих виробників дистиляту сільськогосподарського походження; рішення суду про встановлення факту виробництва малим виробником дистиляту сільськогосподарського походження спиртних напоїв із використанням придбаних дистилятів сільськогосподарського походження та/або розливу у споживчу тару чи реалізацію придбаних спиртних напоїв; рішення суду про встановлення факту виробництва та/або реалізації малим виробництвом дистилятів в обсягах, що перевищує об'єм виробництва продукції, зазначеного у статті 1 цього Закону. встановити заборону на використання придбаних дистилятів сільськогосподарського походження для виробництва спиртних напоїв малими виробництвами дистилятів; встановити, що малі виробництва дистилятів мають право здійснювати оптову торгівлю спиртними напоями, виробленими із спирту коньячного, плодового, зернового і винного дистилятів, дистилятів сільськогосподарського походження власного виробництва, в об'ємі, що не перевищує 10000 декалітрів на рік, на підставі ліцензії на виробництво алкогольних напоїв, а роздрібну торгівлю – на підставі ліцензії на роздрібну торгівлю алкогольними напоями; віднести спирт коньячний та плодовий, зерновий дистилят та дистилят виноградний спиртовий до дистилятів сільськогосподарського походження; викласти визначення нових термінів: дистилят

сільськогосподарського походження, спиртний напій, лікєро-горілочна продукція, пивний дистилят, виноробна продукція, малі виробники дистиляту сільськогосподарського походження.

2. Належність законопроекту за предметом правового регулювання до сфери дії законодавства ЄС, зобов'язань України в рамках Ради Європи, норм та принципів системи ГАТТ/СОТ.

Законопроект за предметом правового регулювання охоплюється міжнародно-правовими зобов'язаннями України у сфері європейської інтеграції, передбаченими у рамках Глави 4 «Оподаткування» Розділу IV «Торгівля та питання пов'язані з торгівлею» Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони (далі – Угода про асоціацію), зокрема Директивою Ради 92/83/ЄЕС про гармонізацію структур акцизних зборів на алкоголь та алкогольні напої від 19 жовтня 1992 року (далі – Директива 92/83/ЄЕС), якою гармонізовано базу оподаткування алкогольних напоїв та спирту акцизними зборами, проведено групування алкогольних напоїв виходячи з фактичної концентрації спирту за об'ємом, встановлені єдині правила застосування зменшених ставок акцизів, а також випадки звільнення алкогольної продукції від оподаткування, Регламентом Європейського Парламенту і Ради 110/2008 від 15 січня 2008 року про визначення, опис, представлення, маркування та охорону географічних зазначень спиртних напоїв та скасування Регламенту Ради (ЄЕС) № 1576/89 (далі Регламент 110/2008).

3. Відповідність законопроекту праву ЄС, зобов'язанням України в рамках Ради Європи, нормам та принципам системи ГАТТ/СОТ.

Стаття 20 Директиви 92/83/ЄЕС передбачає, що акцизний збір, який встановлюється на етиловий спирт, базується на гектолітрі чистого спирту при температурі 20 град. С, а також підраховується кількостями гектолітрів чистого спирту. Згідно з положеннями статті 22, держави-члени застосовують однакові ставки податку до усіх продуктів, які оподатковуються, як етиловий спирт.

Відповідно до статті 27 Директиви 92/83/ЄЕС, звільняють від акцизного збору наступні види алкоголю: денатурований (якщо це визначено у національному законодавстві держави-члена), при його використанні не для споживання людиною, для виробництва оцту, ліків, або як ароматизатор для продуктів харчування чи як складова частина напівфабрикатів; зразки та проби, відібрані для аналізу, проведення необхідних тестів харчової продукції або наукових цілей; для наукових досліджень; для медичних цілей у лікарнях та аптеках; для виробничого процесу за умови, що кінцевий продукт не містить спирту; у виробництві складового продукту, що не підлягає сплаті акцизного збору.

Отже, запропонована законопроектом нульова ставка, яка може застосовуватися до передачі головної і хвостової фракції спирту коньячного, плодового та інших дистилятів сільськогосподарського походження (відходів виробництва) для використання у виробництві дезінфікуючих засобів, або інших товарів не повністю узгоджується з вимогами статті 27 Директиви 92/83/ЄЕС,

оскільки законопроект не передбачає повноту денатурації фракцій та унеможливлення споживання людиною (шляхом, наприклад, повторної дистиляції хвостової фракції спирту).

Запропоноване у законопроекті визначення дистиляту сільськогосподарського походження (*спирт харчовий питний етиловий дистильований, у тому числі спирт коньячний і плодovий, зерновий дистилят, дистилят виноградний спиртовий, отриманий в результаті дистиляції після спиртового бродіння одного або декількох сільськогосподарських продуктів, міцністю до 80 відсотків об'ємних одиниць, що використовується для виготовлення спиртних напоїв*) не узгоджується з визначенням дистиляту сільськогосподарського походження, передбаченим Додатком 1 до Регламенту 110/2008, відповідно до якого «дистилят сільськогосподарського походження означає спиртову рідину, отриману, після спиртового бродіння, методом дистиляції сільськогосподарського продукту або продуктів, *яка не має властивостей етилового спирту або спиртного напою, але зберігає аромат і смак використаної сировини*».

Законопроектом пропонується визначити «спиртний напій» як алкогольний напій міцністю від 15 до 60 відсотків об'ємних одиниць, виготовлений шляхом змішування спирту етилового ректифікованого або дистиляту сільськогосподарського походження з напівфабрикатами й інгредієнтами або без них, який зазначений у товарній позиції 2208 згідно з УКТ ЗЕД, *а також з вмістом спирту етилового 8,5 відсотка об'ємних одиниць та більше, який зазначений у товарних позиціях 2103 90 30 00, 2106 90 згідно з УКТ ЗЕД*;

Таке визначення не узгоджується з положеннями статті 2 Регламенту №110/2008, якою передбачається, що «спиртний напій» - це алкогольний напій призначений для споживання людиною, який має певні органолептичні показники, який *має мінімальну міцність 15 % об.*, який був вироблений або безпосередньо шляхом дистиляції природньо зброджених продуктів, зі смако-ароматичними добавками чи без них, та/або шляхом мацерації або подібної переробки рослинної сировини в етиловому спирті сільськогосподарського походження та/або дистилятах сільськогосподарського походження, та/або спиртних напоях у значенні, встановленому в цьому Регламенті, та/або шляхом додавання смако-ароматичних добавок, цукрів чи інших підсолоджувальних продуктів та/або інших сільськогосподарських продуктів та/або харчових продуктів до етилового спирту сільськогосподарського походження та/або до дистилятів сільськогосподарського походження, та/або до спиртних напоїв у значенні. Спиртовий напій також може бути вироблений або шляхом змішування спиртного напою з одним чи кількома іншими спиртними напоями, та/або етиловим спиртом сільськогосподарського походження або дистилятами сільськогосподарського походження, та/або іншими алкогольними напоями, та/або напоями.

Законом України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв, тютюнових виробів та пального» визначено термін «алкогольні напої» - продукти, одержані шляхом спиртового бродіння цукровмісних матеріалів або виготовлені на основі харчових спиртів з вмістом спирту етилового понад 0,5 відсотка об'ємних одиниць, які

зазначені у товарних позиціях 2203, 2204, 2205, 2206 (крім квасу "живого" бродіння), 2208 згідно з УКТ ЗЕД, а також з вмістом спирту етилового 8,5 відсотка об'ємних одиниць та більше, які зазначені у товарних позиціях 2103 90 30 00, 2106 90 згідно з УКТ ЗЕД.

Таким чином, у випадку схвалення законопроекту, виникне правова невизначеність, коли з однієї сторони, продукти з вмістом спирту етилового від 8,5 відсотка об'ємних одиниць до 60 відсотка об'ємних одиниць будуть вважатись одночасно «спиртовими напоями» та «алкогольними напоями». В запропонованій редакції законопроект також виключить можливість застосування акцизного податку до спиртових напоїв, оскільки норма Податкового Кодексу, згідно з якою «до підакцизних товарів належать, в тому числі спирт етиловий та інші спиртові дистиляти, *алкогольні напої*, пиво (крім квасу "живого" бродіння)», відповідно до положень законопроекту залишається незмінною, а отже не буде поширюватись на спиртові напої.

З огляду на зазначене, проєкт Закону не відповідає статті 282 Угоди про асоціацію щодо забезпечення правової визначеності, згідно з яким правові норми мають бути достатньо чіткими та вільними від суперечностей.

Виходячи із вищезазначеного, законопроект за своєю метою не суперечить цілям Угоди про асоціацію, проте потребує суттєвого доопрацювання щодо приведення його положень у відповідність до вимог Директиви Ради 92/83/ЄЕС про гармонізацію структур акцизних зборів на алкоголь та алкогольні напої, Регламенту Європейського Парламенту і Ради 110/2008 про визначення, опис, представлення, маркування та охорону географічних зазначень спиртних напоїв, а також статті 282 Угоди про асоціацію щодо забезпечення правової визначеності.

ЕАС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: Климпуш-Цинцадзе Іванна Орестівна
Сертифікат: 58E2D9E7F900307B04000000EED52E007FC38E00
Дійсний до: 20.01.2023 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
№ 04-20/10-2021/312165 від 07.10.2021

667056